

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltenek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beigta tásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

A nagylelkű főpap.

Kézdi-Vásárhely, 1888. június 2.

(F—cz.) A sajtó meglehetősen tartózkodó állást foglal el az egyházi ügyekkel szemben. Nem azért, mintha érzéketlen közönyt akarna viseltetni, de mert sokkal inkább tiszteli a vallás mysteriumait, semmint beleavatkozni akarna.

Most azonban, midőn egy örvendetes, következményeiben áldásos eset áll előttünk, feladatunknak érezzük szavunkat e helyen fölemelni.

Felséges királyunk, mint a magyar korona országában levő róm. kath. egyházak patronusa, meggyőződve az alsó papság nyomott helyzetéről, kitűzte a közös segélyezést jelentő kongrua-kérdést.

Az ügy nagyon vontatva haladott, mindenki azt hitte, hogy a vallás-alap nagymérvű lefoglaltsága miatt elalszik a dolog; azonban a bizottság tagjait a helyzet tarthatatlan volta ama elhatározásra bírta, hogy a tekintélyes számot tevő segélyezést egyedül a magyar főpapság hordozza. Az egyházmegyéek szerinti összeírások, a segélyezések összegezése, a források kikutatása és az egész szervezetnek kidolgozása azért el lett rendelve.

Az ilyformán felvetett kérdésnek folyamatban levő megoldása előreláthatólag több időt vesz igénybe; azért az erdélyrészi róm. kath.

püspök, nmlgu Lönhart Ferencz, a kongrua bonyolalmas ügyének végeztéig egyházmegyéjének a segélyre leginkább rászorult lelkészeit folyó évi július 1-től kezdve saját püspöki jövedelméből összesen 4390 frt segélyadományban fogja részesíteni. A segélyeknek kiosztása a husz évvel előbb megejtett összeírások alapján történik meg, miért is minden segélykiáltást ez alkalommal kielégíteni nem lehet, a többi az előirányzott jobb jövőre vár.

Az e célra praeliminált összeg ha nem is tesz nagy számot személyenként, — mint a mi részeiben 30—100 frtig terjed — de egészében elég ahhoz, hogy a kegyes lelkületű főpapot minden eloquentiánál jobban megdicsérje tette, és nevét, melyhez annyi áldozatkészség, jószág fűződik, megőrizze a hálás emlékezet.

Hogy a bizottságnak munkálkodása mennyi idő alatt vezet célhoz, mikor lesz fellelhető a segély-alap, mikor láthatjuk meg a szükség depressiói alatt küzdő lelkészek névsorát, nem tudhatni; de hogy az ő Felsége által megindított munka áldásos lesz, több mint bizonyos. A célba vett dolognak teljesedése minden oldalról tetszéssel fog találkozni, mert minden művelt és komoly elem tudatával bir annak, hogy nálunk a lelkésznek nemzeti, politikai missiója van, melynek csak úgy képes megfelelni, ha az élet anyagi

feltételeiből származó szükségtektől korlátozva nincs. Azért bátran elmondhatni, hogy nmlgu Lönhart Ferencz püspök ur jó tette nemcsak egyházi, de politikai és nemzeti szempontból tekintve is kiváló jelentőséggel bír, mert nálunk ez hivatva lesz legfőbb feladatunkat, nemzeti érdekeinket megoldásra vezetni.

A kezdeményezés az erdélyrészi róm. kath. katolikusoknál megtörtént; nagyon hihető, hogy ez mindig általánosodni fog; a nehéz és kivihetetlennek látszó problema valahára ohajtott megoldást nyer. A dolog szerencsés kimenetelében nagy előny van biztosítva az egyháznak; azután a nemzeti közélet, faji érdek és öntudat csak ez alapon emelkedhetik megérdemelt magaslatra.

Méltó tehát a dicséret a humánus lelki kezdeményező iránt, kinek midőn messze kiváló jelentőségű tetteről szoltunk, éreztük, hogy a sajtó ama elve szerint járunk el, mely nem enged megfélekedezni a nemes tettről és emberi jószágról soha.

SZEMLE.

A képviselőház május 28-án tartott ülésén elnök bemutatta a királyi kéziratot, mely szerint a király június 9-kére hívta össze a delegációkat. Baross Gábor közl. miniszter törvényjavaslatokat terjesztett be a Vaskapu szabályozásáról és a b. pesti gőzmozdonyú körvasutiról. Ezután kezdetét vette a szeszadóról szóló törvényjavaslat tárgyalása. A javaslatot Hegedűs Sándor előadó ismer-

A „Székelyföld“ tárczája.

Az ember és a föld.

Irtá Fejér Ignác.

Az emberi élet és a földnek megismerése minden tudni vágyó helyes gondolkodónak kívánt problémáját képezi. Az anyagvilág létezése, alakulási története, a rajta szülemlett szervek és szervetleneknek keletkezése, egymáshoz való viszonya, az ember megjelenése, a viszonyok által fajokra lett oszlása egyike ama legérdekesebb feltevéseknek, melyekkel minden értelmes ember foglalkozni szeret. E megoldandó thema nem fogja eltéveszteni célját, ha az ember megjelenésével a geológiai alakulások, a sokféle emberfajok küzdelme, a fajélet fentartása és a nemzetek, társadalmak megalakulása előtti históriai mult is kapcsolatba lesz hozva.

Legyen azért kiindulási pontunk az ember; ismerjük el, hogy körülötte, mint a teremtés koronája, isteni szikrával ellátott lény körül fordul meg minden motívum; ez az ok, mi az „én“ kiismerése miatt az összes anyagvilág fürkészetére késztet, mi a természet titkait kiaknáztatja, a világ történetének általunk elvi alapot adat, bölcsen átlátva azt, hogy az anyagvilág megismeréséből önként következik ama örvendetes dolog, hogy a céljának tudatában levő emberlénynak uralni kell helyzetét a természeti rendszerben.

Az emberi nem megjelenése igen sok mondára és eltérésre ad okot. A történészek az etnografia,

régészet, a föld lassankinti alakulásából törekednek az anyagvilág kezdetét a phoenicziaiak, indok és perzsák által vallott hitrege világából kiragadni. E prepozíció tartós és nagy küzdelemnek lett talaja, melyen azért a tanulmány, nevelés és értelem miatt a felfogásnak, eltéréseknek is mind nagyobb tér nyílt.

A tudományos világ egy része egészen természeti uton, mások a genesis alapján, a Mózes által feljegyzett históriai adatok nyomán törekednek a föld alakulását, az ember létét és fejlődését magyarázni.

A tudósok részben állást foglaltak a mellett, hogy a föld meleg, cseppfolyós test volt, melynek lehülése fokozatosan, hosszú idők után történt. A folytonos tengelykörüli mozgás, a vonzerő hatálya által a föld gömbalakot nyert; az idők végtelején keresztül az óriási víztömeg felszíne megkérgesedett, kezdetét vette a földréteg megalakulása, melyen lassankint életre kelt a növényvilág. Jókora idők után létrejött az állati élet, mely a földréteg harmadik képződéséig az alakulások és fejlődések igen sok stadiumán ment keresztül. Ekkor a rideg jégzajlások helyett, mik Európának legnagyobb részét elfoglalták, szelidebb éghajlat következett, mely időben az első ember megjelent a földön.

Maury francia tudós a Földközi-tenger és Indus, Quatrafages az Induson felül a Pármer fensíkot mondja az első ember megjelenési helyének. Azonban Ribáry magyar történészünk más nézetben van. Délnyugati Ázsiában, a Tigris és

Eufrát völgyétől nem messze, véli feltalálhatni az emberiség őshonát. Ez állítás megegyezik részben a genesis-sel, melynek valósága az emberek öntudatához nőtt; hitelt ad a Mózes könyvének, melyet egyesek hézagoss, elfogult történeti jegyzeteknek, mások a mythológiai értékkel bíró események közé akarnak számítani.

Mózes jegyzetei erős és tartós megtámadásokat szenvednek, de, dacára ezeknek, mindig ama magaslapon vannak, honnan a Darwin-féle elméletet, ehhez hasonló nagyon sok hypothesis, mi az embernek az alsófokú állatból való fajkiválását tanítja, lenézhetik. Mert jóllehet, helyet ad a munka ama igazságnak, hogy a természeti viszonyok, éghajlatok és életmódok szerint különféle változásokra osztott, de az emberrel, ki ezerfelé irányított törekvéseiben öntudatos értelmet, fogékony lelket, minden természetin felül álló istenit mutat, az alsóbb rendű állatból való fajkiválást összeegyeztetni nem lehet.

Igaz ugyan, hogy az ember primitív állapotból emelkedett fel azon korig, melyre a történelem visszavetheti világát, mégis az említett természeti felfogást a minden jóra és szépre képes embernek ki kell zárnia.

Helfy Ignác történészünk az emberről így ír: Élelmük és ruházatuk nem volt más, mint a mit a természet önként adott. Faoduk- és barlangokban tartózkodtak; lépten-nyomon ki voltak téve az állatok üldözéseinek. Idejüket, minden számbavehető munka nélkül, evéssel és alvással töltötték;

tette szakszerű beszédében. A javaslat lényege abban kulminál, hogy a monarchiára és a monarchia két fele közt a két (35 és 45 ftos) adótétel közül a kisebbet terhelendő, a szesztermelést hat évi (1881—1886.) termelési átlag alapján (a tényleges termelésnek 75 százaléknyi arányában) megfelelő leutételekkel kontingentálja. A javaslat kompromisszum és annyi ellentétes érdekelt kellett kiengedni, hogy nem volt szabad egyoldalulag eljárni. Nagyon fontos mezőgazdasági szeszgyáraink mellett nem volt szabad figyelmen kívül hagyni a nagyipari gyárakat sem. Azt hiszi, hogy a javaslattal sikerülni fog elérni azt, hogy az érdekhajszá és partikularizmus lábra ne kapjon. Ismertetéi után a szeszdó tárgyalásban beérkezett kérvényeket s hogy mennyiben lettek azok tekintetbe véve. Helfy Ignác a javaslatban inaugurált kontingentálási rendszert leplezett monopoliumnak tartja. Nem fogadja el a javaslatot. Neumann Ármán szerint a kormány csak 15 milliónyi több bevételt vár a javaslat után, azonban a törvény életbeléptetésének már első évében 23—24 milliónyi lesz a többi bevétel. Azt hiszi, hogy az adótétel nemcsak újabb emelhetik. A javaslatot elfogadja. Dessesy Aurél a bonifikáció kérdésének megoldásától és a kontingens miként való elosztásától teszi függővé szavazatát. Tisza Kálmán miniszterelnök a javaslat céljait fejtegette. Kettős célja van — úgy mond — a javaslatnak: az államkincstár jövedelmének szaporítása ott, hol az szesztermelés, és a szesziparnak abból a kritikus helyzetből való megmentése, melybe az utóbbi években jutott. Bővebben nyilatkozott a regálé-kérdésről s végül a javaslatot elfogadásra ajánlotta.

A képviselőház május 29-ki ülésén a szeszdó-javaslat fölötti általános vitát folytatták. Négy terjedelmes és szakszerű beszédet mondtak el; a ház mindegyiket kitartó figyelemmel hallgatta. Kubinyi Árpád és Rosner Ervin báró a javaslat mellett szóltak. Rosner báró minden fentartás nélkül csakis jót vár a javaslattól. Kubinyi Árpád jobb szerette volna, ha a regálé megváltása megelőzi a szeszdó reformot, mert így jobban biztosíthatjuk volna a magyar szesztermelés számára a belpiacokat. Szentkirályi Albert azt bizonyította, hogy a belfogyasztás csökkenésének és a sikkasztás terjedésének valószínűsége kétséssé teszi a javaslat pénzügyi eredményét; továbbá a mezőgazdasági szeszgyárak érdekében csoportosította argumentumait. Gaál Jenő a javaslatot a végmegszavazásánál csak oly föltétellel fogadja el, ha a bonifikáció kérdésénél nem oly irányban rendezik, hogy azt a miniszterelnök jelezte. A miniszterelnök néhány szóval megmagyarázta a bonifikációról tett nyilatkozatát. Ezután Visi Imre és Madarász József terjesztették be interpellációjukat a trencsényi zászlósértés ügyében. E napokban ugyanis Catty br. tábornagy, a pozsonyi V. sz. hadtest parancsnoka, Trencsénbe

érkezett, hogy a hadtestéhez tartozó ezred fölött a szokásos tavaszi inspekciót megtartsa. Ez alkalomból az ezredes intézkedése folytán a laktanya két árboczára nemzeti és fekete-sárga zászló vonatott fel. A parancsnok fogadtatása után a nemzeti színű lobogót eltávolították, a fekete-sárga zászló ellenben ott maradt. Az eset kínos meglepetést keltett mindenfelé, annyival is inkább, mert az a hír terjedt el, hogy a magyar lobogó a tábornagy kívánatára vonatott be. E tárgyalásban interpelláltak Visi és Madarász. A miniszterelnök válaszból kitűnt, hogy Catty báró csakugyan tett kifogást a zászlók ellen, a mennyiben kijelentette, hogy hivatalos működésében a zászlók kitűzése által való fogadtatás az ő személyét nem illeti meg. Ily értelmű nyilatkozatot intézett Catty br. a miniszterelnökhöz. E nyilatkozatban kijelentette Catty br. azt is, hogy szavait félreértették, midőn úgy értelmezték, hogy csakis a magyar zászló kitűzése ellen van kifogása. Ha értesült volna a zászló levételéről, azonnal intézkedett volna. A magyar zászló megsérteni tehát nem volt szándékában. E felvilágosítást megerősítette a trencsényi főispán távirata. A miniszterelnök válaszázt úgy a képviselőház, mint az interpellálók tudomásul vették.

A május 30-ki ülésben Orbán Balázs szólt fel elsőnek, kijelentvén, hogy a javaslatot nem fogadja el. Sigmund Dezső elfogadja a javaslatot, mert az mind pénzügyi, mind ipari érdekeinkkel lehetőleg számol. Wekerle Sándor pénzügyminiszeri államtitkár a javaslat mellett szólt. A kormány által kontemplált megoldási módot megfélel helyzetünknek, bár elismeri, hogy egyes intézkedései módosításra szorulnak. Pénzügyi és közgazdasági szempontból helyesnek tartja a javaslatot s ezért elfogadja azt és elfogadásra ajánlja. Apponyi Albert gróf a saját és pártja álláspontját kifejtve, azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a monarchia két állama közt a surlódásokat csakis a fogyasztási vámvonalon felállítását szüntetheti meg. Beszédére röviden Tisza Kálmán tett megjegyzéseket.

A szeszdó-törvényjavaslat felett való általános vita bár hosszabb időt vesz igénybe, mint kezdetben előre látható volt, parlamentári körökben — a B. C. értesülése szerint — általános az a vélemény, hogy az egész előterjesztést legkésőbb keddig, június 5-ig letárgyalják, úgy, hogy e napon a 1887—92-ik országgyűlés első ülésszaka bezárható és a második ülésszak szeptember 6-án megnyitható lesz. A képviselőház tisztikarának újalakítása, — csak elsőként nem választanak — valamint a különböző bizottságok és a delegáció tagjainak megválasztása, a mint ez már egyszer történt, három ülésben lesz keresztülvihető. A képviselőház a delegációs ülés alatt is folytatni fogja tanácskozásait, mert különösen a szesz-kontingens felosztására vonatkozó törvényjavaslat, valamint a belügyminiszternek a kir. operára vonatkozó jelentése mielőbb való elintéztet igényelnek.

I. Ferencz József — Angyeliának. A szerb pátriárka jubileuma alkalmából a hivatalos lap szerdai száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves Angyeliás pátriárka! Fogadja áldozásának 40-ik évfordulója alkalmából őszinte szerencsekívánataimat. Mindenkor megelégedéssel kísértem önnek tántoríthatlan hűség, tiszta hazafiság és valódi keresztényi szellem által vezérelt áldos működését s örömmel használok fel a jelen alkalmat is, önnek az egyház, a trón s a haza iránt szerzett sokoldalú érdemeiért teljes elismerésemet kijelenteni. Tartsa meg az ég még hosszú évek során át a görög-keleti szerb egyház s a haza javára! Kelt Bécsben, 1888. évi május hó 20-án. Ferencz József s. k.

Mint Bécsből jelentik, a közös kormány a delegációktól 48 millió forint rendkívüli hitelt fog kérni hadi célokra.

Oroszország készületeiről mindennap érkeznek hírek. A podoliai és volhiniai kerületek határközségei az utóbbi időben utasítást kaptak, hogy a katonai kincstár részére tartásnak készen bizonyos mennyiségű élelmieszi cikkeit és lovakat. Legközelebb pedig megvizsgálták a Zbruc folyó határmenti részét és följegyezték valamennyi átjárót.

A német-orosz viszony feszülttségére vall ama varsói távirat, mely szerint Plockban két nagykereskedő, a orosz alattvaló, ukáz alapján utasították, hogy üzleteiket oszlassák fel és legkésőbb ez év végéig hagyják el az orosz területet.

Orosz pénzügyi körökben most már biztosnak tartják, hogy Németország megtorló vámkokat fog Oroszországgal szemben behozni, bár ez magára Németországra is káros lesz. Azt is sejtik, hogy Németország példájára esetleg Ausztria-Magyarország is fel fogja emelni a gabonavámokat Orosz-

országgal szemben. Pétervári hírek szerint azonban Oroszország differenciális vámkokkal fogja ezt megtorolni és ezáltal a kárt jóvá tenni.

Az orosz a k. n. Ignatiev gróf hosszabb tartózkodásra Kievbé utazott. Ez utazást összekötésbe hozzák a grófnak, mint a szláv jótékonyági egyesület elnökének, új hatáskörével és az egyesület tevékenységével a Balkán-félszigeten.

Az izgatottságra különben is nagyon fogékony francia közvéleményt nagyon felizgatta Tisza Kálmán a párisi kiállításra vonatkozó beszéde. A sajtó napok óta a beszéd hatása alatt áll s egy része a kiállítás elhalasztását javasolja. A francia kamara csütörtöki ülésén interpelláció tárgyát képezte Tisza beszéde. Goblet külügyminiszter rögtön válaszolt. Kijelentette, hogy Kálmán a francia nagykövet előtt élénk sajnálatának adott kifejezést az eset felett s sem a kormány, sem neki magának szándékában nem volt megsérteni Franciaországot, melyvel a legkitünőbb viszony fenntartását ohajják. Hogy Tisza szának sértő szándéka nem volt, kitűnik azon nyilatkozatokból, melyeket a francia kormány e tárgyalásban kapott.

Zászlószentelési ünnepély.

Kézdi-Vásárhely, 1888. május 31.

A kézdívásárhelyi timár-ipartársulat ujonnan készített zászlója f. hó 31-én délelőtt szenteltetett fel megható ünnepségek között. Az az érdeklődés, melyet a város intelligenciája ez alkalommal tanusított, szépen igazolja azon elv igazságát, hogy mai korban a munka megbecsültetik, s hogy mai korban a munka emberei a társadalom osztatlan tisztelést bírnak.

A mai ünnepségek sorrendje a következő:

Az urnapi körmenet befejezése után, déli 12 óra felé, a Jancsó Dénes vendéglőjének udvarára gyülekeztek az egyházak, honvéd tisztikar, a polgári hatóságok és ipartársulatok küldöttségei, valamint a helybeli önkéntes tűzoltó-egyesület tisztikara, zenekara és a rend fenntartása végett kirendelt őrség.

Nemsokára megindult a menet a tűzoltó zenészek indulójának hangjai mellett, s kísérve tengerinyi nép által, megkerülte a piacot s aztán a felállított díszsátorba vonult.

Jancsó Dénesné Pap Ilona urasszony, zászlóanya, egy bizottság által felkérte a megjelensre, ki is a koszorú leányok kísérete mellett élnézségek között vonult be a sátorba. Ezután Jancsó Dénes ur, a timár-ipartársulat elnöke, átadta a zászlót Szócs József polgármester, iparhatósági elnök urnak, ki is megleghangu, emelkedett beszéd kíséretében adta át felszentelésre. A felszentelési szertartást Gidófalvi Gergely kézdíszentelői rom. kath. esperes-plebánus vezegte, megelőzőleg egy művelt, modern gondolkodású lelkészhez méltó szép, tartalmas beszédet intézve a közönséghez.

Ezután Székely János ev. ref. lelkész tartott alkalmi beszédet a nála szokásos eszmegazdagossággal, majd meg Kovács István másod lelkész ur mondott egy hangulatteljes, költői szépségekben gazdag imát.

Az egyházi beszédek közötti hőzagokat a kézdívásárhelyi tanítói dalkör pompás dalai tölték ki.

Ezután következett az ünnepély egyik legérdekesebb pontja: a szeg-beverés, és pedig a következő sorrendben: 1. Zászló-anya Jancsó Dénesné Pap Ilona urasszony. 2. A timár-ipartársulat nevében Jancsó Dénes elnök. 3. A rom. kath. egyház nevében Gidófalvy Gergely esperes-plebánus. 4. Ev. ref. egyház: Székely János lelkész. 5. Iparhatóság: Szócs József polgármester, elnök. 6. A 24-ik honvéd feldandár részéről: Benedek István őrnagy, zászlóalj-parancsnok. 7. Csizmadia-társulat: Sáska Antal elnök. 8. Mészáros-társulat: Kovács János elnök. 9. Szücs-társulat: Jancsó Mózes szeszgyáros, elnök. 10. Szijgyártó-társulat: Mágori Bálint elnök. 11. Cipész-társulat: Kovács József elnök. 12. Kantai degettes timár- és csizmadia-társulat: Tordai Dénes elnök. 13. Kalapos-társulat: Kovács Lajos elnök. 14. Szabó-társulat: Jancsó Dániel elnök. 15. Fazekas-társulat: Szigeti Dániel elnök. 16. Egyesült kovács-, lakatos-, pléhes-, kereses- és kárpitos-társulat: Mátis János

igényük, értelmi erejük ezen közönségségen túl nem terjedt.

Azonban nem ez volt egyedüli célja az életnek; nem egyezett ez meg ama szándékkal, mely végett Isten az embert teremthette. Azért is benső inspirációt öntött lelkébe, ismeretere kelté őt önmaga s rendeltetési céljának; s lön ez által, hogy az emberek szemei megnyíltak, életrendet alakítván, folyton haladtak előre. Így történt aztán, hogy a keresztény vallás alapelve szerint az őszülött büne miatt elbukott ember újra visszanyerte illő méltóságát. A világtörténelem derengő fényénél a természet jelensége volt az első eszköz, mi által a mindenható tekintély befolyást nyert az ember újbóli teremtésére. Az ég haragja, a villámlás, mennydörgés és jelenetek félelemre, bámulatra keltvén, vallásos érzéseket teremtettek szíveikben, fel lettek rázva tétlenségükből, munkához fogtak; a bennök fejlődött vallási fogalmakból életelvek alakultak s ezek keretbe szorították az uralgó állati szenvedélyeket, melyeknek alapján társulni és a szükséglet közös erővel elhárítani törekvének. A megérdemelt emelkedés után a védelmet, vadászatot tanulták meg, mely időben megkezdették a növények mellett az állati élet-hez való fordulást, mivel ez kiváló tápszert nyújtott. A pásztorkodás, vándorlás, földművelés, természeti találmányok, mesterségek egyre kezdtek ismertekké, felkapottakká lenni. Ezeknek alapján aztán lassankint fejlődött az ember, elfoglalta helyét a természeti világban úgy, mint a minő intenzióval a teremtés koronájává rendeltetett.

(Folytatása következik.)

elnök. 18. A sajtó nevében: Dobay János, a helyi lap szerkesztője. 19. A tüztöltő-egyesület nevében: Kovács Dániel főparancsnok. 20. A timár-társulat kiküldöttjei: id. Jancsó Mózes, ifj. Jancsó Mózes és Szűcs Dániel timár-mesterek. 21. A koszoruleányok nevében: Szűcs Etelka k. a. 22. A háromszék-megyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet nevében: Nagy Károly igazgató.

A szeg-beverés megtörténte után Szűcs József iparhatósági elnök ur tartott ékes bezáró beszédet s a tanítói dalkör énekelt, s ezzel a szép és megható ünnepély véget ért.

A zászló sötétpiros néhez selyem, melyen felül 1572., a társulat keletkezésének éve, s alul 1887. a készítés éve, közbül „A kézdivásárhelyi timár-ipartársulat” felirat és a társulat czimere van ki-himezve.

Koszoruleányok voltak: Szűcs Etelka, Pon-gráz Mari, Mágori Vilma, Jakabos Mari, Jancsó Ilka, Kovács Anna, Kovács Vilma, Kréniczky Róza, Kovácsi Ilona, Kovácsi Ámália, Török Ilona, Török Anna, Molnár Ámália, Bodó Mari, Kupán Róza, Jancsó Róza, Jancsó Ámália.

A leirt szertartás több mint két órát vett igénybe, s dacára a roppant hőségnek, a tengernyi nép példás türelemmel nézte végig.

Alig lett vége a hivatalos résznek, ismét megzendült a tüztöltői zenekar, s a hatóságok és társulatok küldöttségei bevonultak a Jancsó Dénes ur vendéglőjébe, hol már felterített asztalok várták a hosszas szertartástól kimerült vendégeket. Hivatalosak voltak ezen díszebédre a timár-társulat tagjain kívül az ünnepélyen résztvevő hatóságok főnökei és a társulatok elnökei, a tanítói dalkör. A kitünő és igazi székelly konyha-művészettel összeállított ebéd épen 1/2 7 órakor ért véget s a pompás tételekhez és italokhoz a kitünő toasztok egész hosszú sora adá a fűszert. A hivatalos felköszöntők sorrendje a következő volt: Szűcs József polgármester Ő Felsége a Királyért és családjáért üritett poharat, mit a közönség ősi loyális szokás szerint felállva hallgatott végig s dörgő éljenekkel fogadott. Ezután Székely János lelkész a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterért, Gidófalvy Gergely esperes-plebános a zászló-anyaért, Bartos Károly a timár-társulater, Dobay János az összes ipartársulatokért, Kovács István II-od lelkész a honvédségért és a helybeli honvéd-zászlóalj parancsnokáért, Nagy Károly az iparhatóság elnökéért üritettek poharat, s ezen kívül hosszú sora a nem hivatalos toasztoknak.

Már estére hajlott az idő, midőn a kedélyes ebédnek vége lett.

Az egész ünnepélyen végigtekintve, feltétlen elismeréssel kell adoznunk a fáradhatlan rendezőbizottságnak, de különösen az áldozatkész, megszívű zászló-anyának, Jancsó Dénesné urhölgynek, ki a közügyek iránt való meleg érdeklődésének s bőkezű áldozatkésztségének ezuttal is fényes jelét adá, nemkülönben Jancsó Dénes timár-ipartársulati elnök urnak fáradságáért s a jó ügynek hozott áldozatáért.

S végül mi is csatoljuk a mi jó kívánságunkat a közhajhoz, hogy a kézdivásárhelyi timár-ipartársulat az új zászló aegise alatt soká éljen és virágozzék.

V i d é k.

Kovácszna, 1888. május 28.

(Kovácsznai önkéntes tüztöltő-egylet.)

Folyó hó 27-én véglegesen megalakult Kovácsznai önkéntes tüztöltő-egylet.

A gyűlést Csia György id. főparancsnok nyitotta meg; szépen kifejtette megnyitó beszédében, hogy társadalmi életünkben mennyire fontos és szükséges a társulás, az erők egyesítése, egyletek alakítása. Elénken hangsúlyozta, hogy az ideiglenesen fennállott tüztöltő-egyletnek állandósítása, izmosodása és annak mindinkább fejlesztése a lakosság személy- és vagyonbiztonságának szempontjából mennyire ohajtandó, és hogy minő feltételek biztosítják a megalakult üdvös intézménynek hosszús és állandó életét.

Ezután rövid vonásokban felmutatta az elnöklő ideiglenes főparancsnok az egylet ideiglenes működését és vagyoni állását; bemutatta és a gyűlés színe előtt az egyletnek átadta az ajándékol kapott 3 drb bekötött törzs, nyilvántartási és jegyző-

könyveket, úgy a magas miniszteri megerősítéssel ellátott alapszabályokat és a legközelebbi gyűlés megbízásából összeállított szolgálati szabályzatot, s azzal az egyletnek eddigi pártfogását megköszönvén és Istentől a még zsenge intézményre áldást kérvén, a gyűlést megnyitottak nyilvánította; egyúttal a maga és tisztársai nevében az ünnepélyes lemondást bejelentvén, fölkerete a gyűlést, hogy egy korelnök vezetése alatt határozati-lag mondja ki az egylet végleges megalakulását és válassza meg rendes tisztikarát.

Az éljenzéssel fogadott megnyitó után Gecző Ferencz korelnök vezetése alatt az alapszabályok értelmében megválasztott a tisztikar és a 10 tagú igazgató választmány, és pedig a 14-ik §. szerint külön-külön minden tisztú állásra.

Elsőbbsen is a főparancsnoki állás betöltése kerülvén szönyegre, közfelkiáltás után Csia György választott meg, a ki megköszönte a mellette nyilvánult közbizalmat és az el nem fogadhatás mellett felhozott helyes indokok után az általa tett ajánlatra Deák Domokos lett főparancsnokká közfelkiáltás után megválasztva. Alparancsnoknak ifj. Deák Károly, pénztárnoknak Deák Sámuel, szivattyus osztályparancsnoknak Bogdán Zoltán és Deák László, mászó parancsnoknak Nagy Sándor, rendfentartó parancsnoknak Deák Lajos és szertárnoknak Sigmund István választottak meg közfelkiáltás után.

Igazgatóválasztmányi tagokká megválasztottak: Hollaky Attila, Dobay János, Csia György, Bogdán Ferencz, Deák Albert, Ebergényi Gyula, Csutak Ferencz asztalos, Sigmund Sándor, Gecző Ferencz és Löcsei Zsigmond.

Ezzel a gyűlés véget ért. Adja Isten, hogy a kovácsznai önkéntes tüztöltő-egylet ne csak véglegesen megalakult, hanem állandó életű legyen!

Szinészet.

Kézdi-Vásárhely, 1888. június 2.

Szardán a „Nap és Hold” című operett került színpadra. Tulzást nélkül állíthatjuk, hogy korrektebb és szebb előadást még színpadunkon nem láttunk. Énekekben és játékokban minden kitünő volt és a közönség zavartalanul gyönyörrel nézte és hallgatta végig. A babér felett Nikó Lina asszony (Manola) és Beke Lilla k. a. (Beatrice), színpadunk eme két kedves, vidor alakja osztozott s jutott mindkettőnek bővön abból a sok tapsból, mit nagyon is megérdemelték. Aztán Kendy (Pikrates stb.) az ő rőfnyi hosszú nevével s rengeteg komikumával csordultig töltötte szívünket jó kedvvel. A közönség majd a szép melodikus zenén s pompás kettős és hármason gyönyörködött, majd meg Pikrates stb. ur viselt dolgain dült el kacagtatában. S az általános hatást nagyban emelte Mátray ur (Miguel), ki szép arcaért egy s szép énekért több tapsot kapott. Krémer ur (Brazero) meg egyik legjobb alakítását mutatta be s nem kis része volt a közös derűtség előidézésében. Aztán jönnek a kisebb szerepek személyesítői, kik mindnyájan kifogástalanul megfeleltek feladatuknak. A közönség a legkedvesebb emlékekkel hagyta el a színházat.

Csütörtökön dísz-előadás volt a kézdivásárhelyi timár-társulat zászlószentelési ünnepélye alkalmából. Előadott Jakab Ödön népszínműve: „Sze-gény Radóné”. A színház egészen megtelt közönséggel. Sokféle okból igen sokat vártunk ezen előadástól s talán épen azért nagyot csalódtunk. Bármily nemes igyekezettel játszott is Mátray ur (Pali), Veresné (Radóné), Gerőfyné (Rebeka) és Beke Lilla (Zsuzsika), az előadás egy percig sem volt képes a közönség érdeklődését felkelteni. Aztán egyszerre úgy vége szakadt a vérengző kis darabnak, hogy a közönség azt sem tudta, hogy menjen-e vagy maradjon.

Az ilyen újdonságot szívesen elengedjük mindenkori.

„A jószívű ember.”

Ily című darabot irt Jókai Mór koszorús költőnk a Tisza Kálmáné ő méltósága elnöklete alatt Budapestben megalakult „Jó szív” jótékony-sági egylet részére. A „Jó szív” egylet célja: ez év tavaszán az árvizek által sújtottak részére, kik vagyonukat veszítették, hajléktalanokká lettek, a nyomor enyhítésére segélyt gyűjteni. Ez okból felsőbb helyről rendeltetett, hogy a „A jószívű ember” című darabot ez idő szerint a budapesti és a vidék összes színházaiban a fent említett célra előadják.

A helyben működő szintársulat folyó évi június 4-én hétfőn általános bérlet-szünetben előadja „A jószívű ember” cz. darabot, melynek egész jövedelmét az árvízárvások részére felajánlotta. E jótékonycselekvés előadás napján a színházi pénztárnál egy felülfizetési-iv is kifüggesztetik a felülfizetések a helybeli és fővárosi hírlapokban is nyugtáztatnak.

Ezen jótékonycselekvés előadást és a felülfizetési-ívet ajánlom a nagyérdemű közönség kegyes pártfogására.

K.-Vásárhelyt, 1888. május 31.

Hazaíui tisztelettel

Gerőfy Andor és szintársulata.

Külömfélék.

— Dr. Szász István, a „Székely Nemzet” belső munkatársa, a vidéki sajtó egyik legszorgalmasabb és legtehetségesebb munkása, mult hó 31-én Seps-Szentgyörgyön 40 éves korában elhalt. Áldás és béke poraira! A derék ifjú férfi haláláról következő gyászjelentés adatott ki:

Özv. Szász Istvánné, szül. Gyárfás Etelka, a boldogultnak neje; özv. Bálint Józsefné, az elhunytak édes anyja; Szász József, mint testvér és gyermekei; Szilágyi Sámuel alezredes özvegye, szül. Bagoly Juliánna, mint az elhunyt özvegyének nagyanyja és gyermekei s unokái: id. Gyárfás Lajos, városi főjegyző, mint ipa és neje Szilágyi Zsuzsanna, mint az elhunyt anyósa; Gyárfás Győző, kir. építészeti hiv. főnök, mint a boldogultnak sógora és neje Fejér Berta; Málik József polgári leányiskolai igazgató, mint az elhunytnak sógora és fia Loránd a maguk és számos közelebbi és távolabbi rokonaik nevében mély fájdalommal jelentik, hogy Dr. Szász István, a s. szentgyörgyi polgári fiúiskola igazgatója folyó hó 31-én éjjeli 1 órakor életének 40-ik és boldog házasságának 10-ik évében hosszas szenvedés után jobbra szenderült. A boldogultnak hült porai június 1-én délután 3 órakor a háznál tartandó gyász-istenisztelet után fog-nak a sepsiszentgyörgyi ref. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Seps-Szentgyörgyön, 1888. május 31-én. Nyugvó porai felett a szeretet örök emléke öröklik.

— Urnapját a helybeli róm. kath. egyház fényesen ünnepelte meg. Képviselve volt ez ünnepen a honvéd tisztikar, hivatalnokok és a hívőknek nagy száma. Az ünnepi beszédet főt. Zomora Dániel, a kedvelt imecstálvi plebános, végezte, ki csinosan összeállított beszédében rokonszenvesen szólt a nap fenségről. A szt. mise után főt. Bence Lajos futásfalvi plebános hordozta körül az oltári szentséget, melynek a figyelmes hívek illő és gondnal készült sátrakat állítottak föl. Az itt végzett ténykedés után a kórmén visszavonult a szentegyházba, hol a „Te Deum” elneklésével véget ért a magasztos ünnepély.

— Tűz volt Kézdi-Vásárhelyt folyó hó 30-án délután. Egy istálló gyuladt meg. Az önkéntes tüztöltő-egyesület azonnal a helyszínen termett s rendkívüli erővel és gyorsasággal látott az oltáshoz s ennek köszönhető, hogy roppant szárazság és sűrű építkezés mellett a tüzet rövid idő alatt sikerült lokalizálni. Feltétlen dicsérettel kell adóznunk azon derék városi polgároknak, kik előleges rendőri intézkedés folytán készségesen állították ki fuvaraikat vízfordásra s így a tüztöltők munkáját jelentékenyen megkönnyítették. Ezen tüzeset alkalmával egy másik sajnálatos baleset is történt. Egy vizes hordó alatt a szekér letört és egy ott buzgólkodó Porkoláb Tamás nevű szolgáló-legénynek lábát összezúzta. A szerencsétlen beszállították a »Rudolf«-kórházba.

— Kántor-választás. A helybeli r. kath. egyház-köztség kántornak Lőrincz Lajos csik-kozmási kántor-tanítót választotta meg. Az új kántor legközelebb elfoglalja állását; addig is az átköltöz-ködesre 20 frt segélyt kapott. Ha az új kántor megfelel a hozzákötött várakozásnak, egy év után a püspöki kinevezést, illetve a véglegesítést az egyházköztség által meg fogja nyerni.

— Értesítés. A kézdivásárhelyi alsófoku ipariskola 1887—8. évi vizsgálata a felügyelő-bizottság folyó évi május 30-án tartott ülése határozata értelmében június 10-én d. u. 2 órakor fog a köz-ségi leányiskola helyiségében megtartatni. Ezen vizsgálatra a t. iparosmestereket egyenként, mint az ipartársulatokat, ugyszintén az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja: Kézdi-Vásárhelyen, 1888. június 8-án, M. Székely János ipariskolai igazgató.

— Nyilvános köszönet. Mélyen lekötelve azon szíves érdeklődés által, melyet társulatunk zászlószentelési ünnepélye alkalmával e város hatóságai, egyesületei és az ipartársulatok szíves megjelenésük által tanúsítottak: kedves kötelességemnek ismerem ezért a tanácsnak, honvéd tisztikarnak, tüztöltő-egyesületnek, tanítói dalkörnek, az összes

ipartársulatoknak s szóval mindazoknak, kik szivesek voltak a mi örömlükkel velünk megosztani, itt a nyilvánosság terén is hálás köszönetet mondani. A kézdivásárhelyi timár-ipartársulat nevében, Kézdi-Vásárhelyt, 1888. június 3., János Dénes elnök.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Sz. 211. ár.
1888.

Árverési hirdetmény.

Háromszékvármegye t. árvaszékének 1888. év május 16-áról 3102—1888. ár. sz. alatt kelt megbízása folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint kézdivásárhelyi Tóth Dániel és neje csódtömegéből Háromszékmegye összesített gyámpénztára javára megvásárolt kézdivásárhelyi 289¹/₂, 292, 332. és 291¹/₂ hr. sz. alatt levő szeszgyáros telek, a rajta lévő épületekkel együtt, szabad kézből örök áron eladatik s árverési határnapul a helyszínen 1888. évi június hó 24-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, miről vásárolni szándékozók azon hozzá-adással értesíttetnek, hogy a feltételeket a hivatalos órák alatt ezen árvaszéknél megtekinthetik.

Kézdi-Vásárhely város árvaszékének 1888. május hó 29-én tartott üléséből.

Szűcs József,
árvsz. elnök.

2—3

Sz. 4767. tlv.
1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifj. Molnár Lajos alcsernátoni lakos végrehajtatónak Barabás Albert márkosfalvi lakos

végrehajtást szenvedő elleni 134 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Márkosfalván és Dálnokban fekvő, a márkosfalvi 471. sz. tjkvben 3104. hr. sz. 50 frt, 1444. hr. sz. 84 frt, 2278¹/₂ hr. sz. 49 frt; a márkosfalvi 226. sz. tjkvben 1591. hr. sz. 67 frt; a dálnoki 88. sz. tjkvben 7104., 7105. hr. sz. 75 frt, 7168. hr. sz. 87 frt becsértékű ingatlanokra az árverést az ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi június hó 19-ik napján délelőtt 9 órakor Márkosfalván s folytatólag Dálnokban a községek házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át tkvitenként készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság kiküldött egye bírója Kézdi-Vásárhelyt, 1888. évi május hó 5-ik napján.

Vajna Dénes,
kir. törvszki bír.

teljesen megváltoztak. E változások, valamint számos újítás, rendes menetdíjak,

Minden könyvkereskedésben, valamint az összes vasuti állomásokon kapható és előlegesen már most is megrendelhető:

Utmutató

A magyar és közös közlekedési vállalatok

egyedüli hivatalos menetrend-könyve

Utmutató

VII. évfolyamának IV. (juniusi) füzete

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, térképpel s sok hasznos tudnivalóval. — Ezen egyedüli magyar menetrendkönyv fölöslegessé tesz minden más külföldi hasonló könyvet, miután ebben a külföldi utazásokra nézve éppoly pontos utasítások foglaltatnak, mint a hazaiakra nézve, sőt a mennyiben a külföldi és idegen nyelvű könyvek Magyarországra nézve épen semmi vagy legjobban csak nagyon hiányos felvilágosítást tartalmaznak, annál fogva azokat fölül is mulja. Az „UTMUTATÓ” a legmegbízhatóbb s ezen közlekedési vállalatoknak kizárólagos hivatalos menetrend-könyve; minden más utazási könyv, mely a hivatalos címet használja, ezt csak bitorolja s ezért óva intjük a közönséget az ilyen külföldi könyvek megvételétől.

Utmutató

Az Utmutató ára 50 kr, postán 60 kr.
Kiadóhivatal: BUDAPESTEN,
Podmanitzky-utca 17.

Utmutató

Ezekről csakis a magyar „Utmutató” ad teljes felvilágosítást.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1887. december hó 20-tól.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1887. december hó 20-tól.

Állomások				Állomások			
		Vegyes vonat	Személy-vonat			Vegyes vonat	Személy-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. ind.)	10.27 11.16	12.18 12.26
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.01	7.20	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.07 1.51	1.45 2.06
Botfalva	"	4.29	7.41	Nagy-Enyed	"	2.18	2.27
Földvár	"	4.47	7.57	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	3.04 3.14	3.02 3.12
Mogyorós	"	5.09	8.12	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.51 4.01	3.43 3.46
Apáca	"	5.28	8.24	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56 6.37	5.21 8.00
Köpecz	"	5.50	8.40	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	11.04 11.19	4.03 10.50
Agostonfalva	"	5.59	8.47	Budapest	(érk. ind.)	10.00 11.19	7.45 9.16
Alsó-Rákos	"	6.19	9.08				2.15
Homoród	"	6.49	9.24				
Kacsa	"	7.11	9.37				
Bene	"	7.36	9.57				
Erked	"	8.01	10.12				
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.35	10.37				
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	9.02	10.53				
Medgyes	(érk. ind.)	9.12 10.37	11.00 12.30				

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 1 óra 55 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul reggel 6.45	Székely-Udvarhely	indul este 5.38
Székely-Keresztur	7.40	Bögöz	6.22
Nagy-Galambfalva	8.35	Nagy-Galambfalva	7.03
Bögöz	9.02	Székely-Keresztur	7.45
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 9.45	Héjasfalva	érkezik este 8.46

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.